

Ασκήσεις

Άσκηση 1

Να λύσετε τις παρακάτω εξισώσεις:

$$\alpha) \frac{1-2x}{8} + \frac{3+x}{2} = \frac{2x+5}{4} + \frac{1-10x}{24} \quad \beta) \frac{3x+1}{4} + 1 = \frac{x+1}{4}$$

Άσκηση 2

Να λύσετε τις παρακάτω εξισώσεις:

$$\alpha) \frac{x+1}{x^2-1} + \frac{2}{x^2-2x+1} = 0 \quad \beta) \frac{15}{x-2} - \frac{4}{x+2} = \frac{5}{x^2-4}$$

Άσκηση 3

Να λυθούν οι εξισώσεις:

$$\alpha) |2x+1| = -5 \quad \beta) |x-4| - 5 = 0 \quad \gamma) |3x-2| - |x+6| = 0$$

$$\delta) |3x-6| = 6-3x \quad \epsilon) x + |x+3| - |4-x| = 0$$

Άσκηση 4

Να λυθούν οι εξισώσεις για τις διάφορες τιμές της παραμέτρου $\lambda \in \mathbb{R}$:

$$\alpha) \lambda(\lambda-1) \cdot x = \lambda-1 \quad \beta) \lambda x - 3\lambda = \lambda^2 - 3x$$

Ασκήσεις που λύθηκαν μέσα στο μάθημα

Άσκηση 1 (Επίλυση παραμετρικής εξίσωσης)

Έστω η εξίσωση $(\lambda^2 - 1)x - \lambda + 1 = 0$, $\lambda \in \mathbb{R}$. Ζητείται να βρεθούν οι λύσεις της.

Λύση

Βλέπουμε ότι η εξίσωση είναι παραμετρική πρώτου βαθμού με παράμετρο την λ . Για να την λύσουμε κάνουμε τα εξής:

1ο βήμα: *Η εξίσωση δεν είναι στην μορφή $ax = b$, οπότε μέσω πράξεων θα την φέρουμε σε αυτή την μορφή.*

$$(\lambda^2 - 1)x - \lambda + 1 = 0 \Leftrightarrow (\lambda^2 - 1)x = \lambda - 1 \quad (1)$$

Η εξίσωση ήρθε στην μορφή $ax = b$ οπότε τώρα διακρίνουμε ότι $a = \lambda^2 - 1$ και $b = \lambda - 1$.

2ο βήμα: *Εξετάζουμε για ποιες τιμές του λ μηδενίζεται ο συντελεστής του x . Στη συνέχεια θέτουμε χωριστά κάθε μια τις τιμές αυτές της παραμέτρου για τις οποίες μηδενίζεται το a στην εξίσωση και λύνουμε την μη παραμετρική εξίσωση που προκύπτει.*

- Όταν είναι $a = 0 \Leftrightarrow \lambda^2 - 1 = 0 \Leftrightarrow \lambda^2 = 1 \Leftrightarrow \lambda = 1$ ή $\lambda = -1$ τότε θα έχουμε:
  - α) Για $\lambda = 1$ από την (1) προκύπτει: $0 \cdot x = 1 - 1 \Leftrightarrow 0 \cdot x = 0$, το οποίο σημαίνει ότι η εξίσωση είναι **ταυτότητα** δηλαδή έχει άπειρες λύσεις.
  - β) Για $\lambda = -1$ από την (1) προκύπτει: $0 \cdot x = -1 - 1 \Leftrightarrow 0 \cdot x = -2$, το οποίο σημαίνει ότι η εξίσωση είναι **αδύνατη** δεν έχει δηλαδή λύσεις στο $\mathbb{R}$.

- Όταν είναι $a \neq 0 \Leftrightarrow \lambda^2 - 1 \neq 0 \Leftrightarrow \lambda^2 \neq 1 \Leftrightarrow \lambda \neq 1$ και $\lambda \neq -1$, τότε θα έχουμε:

Από την (1) προκύπτει:

$$(\lambda^2 - 1)x = \lambda - 1 \Leftrightarrow x = \frac{\lambda - 1}{\lambda^2 - 1} \Leftrightarrow x = \frac{\lambda - 1}{(\lambda - 1)(\lambda + 1)} \Leftrightarrow x = \frac{1}{\lambda + 1} \text{ \u0391\u03c1\u03b1 \u03c4\u03cc\u03c4\u03b5 \u03b7 \u03b5\u03be\u03b9\u03c3\u03c9\u03c3\u03b7}$$

\u0395\u03c7\u03b5\u03b9 \u03bc\u03bf\u03bd\u03b1\u03b4\u03b9\u03ba\u03b7 \u03bb\u03c5\u03c3\u03b7 \u03c0\u03bf\u03c5 \u03b8\u03b1 \u03b5\u03c7\u03b5\u03b9 \u03c4\u03b7\u03bd \u03bc\u03bf\u03c1\u03c6\u03b7 $x = \frac{1}{\lambda + 1}$ \u03b3\u03b9\u03b1 \u03c4\u03b9\u03c3 \u03b4\u03b9\u03ac\u03c6\u03bf\u03c1\u03b5\u03c3 \u03c4\u03b9\u03bc\u03ad\u03c3 \u03c4\u03bf\u03c5 $\lambda \in \mathbb{R}$.

\u0391\u03c3\u03ba\u03b7\u03c3\u03b7 2 (\u0395\u03c0\u03b9\u03bb\u03c5\u03c3\u03b7 \u03c1\u03b7\u03b3\u03b7\u03c3 \u03b5\u03be\u03b9\u03c3\u03c9\u03c3\u03b7\u03c3)

\u039d\u03b1 \u03bb\u03c5\u03b8\u03b5\u03b9 \u03b7 \u03b5\u03be\u03b9\u03c3\u03c9\u03c3\u03b7: $\frac{x}{x-1} = \frac{2}{x} + \frac{2}{x^2-x}$

\u0391\u03bb\u03c5\u03c3\u03b7

$$\text{\u0391\u03c0\u03c1\u03b5\u03c0\u03b5\u03b9: } \begin{cases} x-1 \neq 0 \\ x \neq 0 \\ x^2-x \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \neq 1 \\ x \neq 0 \\ x(x-1) \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \neq 1 \\ x \neq 0 \\ x \neq 0 \text{ \u03ba\u03b9} \text{ } x \neq 1 \end{cases} \Leftrightarrow x \neq 0 \text{ \u03ba\u03b9} \text{ } x \neq 1$$

\u0391\u03c1\u03b1 \u03c4\u03bf \u03c3\u03c5\u03bd\u03bf\u03bb\u03bf \u03bf\u03c1\u03b9\u03c3\u03bc\u03bf\u03c5 \u03c4\u03b7\u03c3 \u03b5\u03be\u03b9\u03c3\u03c9\u03c3\u03b7\u03c3 \u03b5\u03b9\u03bd\u03b1 \u03c4\u03bf $D = \mathbb{R} - \{0,1\}$ \u03b7 \u03b3\u03c1\u03ac\u03c6\u03bf\u03bd\u03c4\u03b1\u03c3 \u03c4\u03bf \u03c9\u03c3 \u03b4\u03b9\u03ac\u03c3\u03c4\u03b7\u03bc\u03b1 \u03b8\u03b1 \u03b5\u03b9\u03bd\u03b1 \u03c4\u03bf $D = (-\infty, 0) \cup (0, 1) \cup (1, +\infty)$.

\u038c\u03c7\u03bf\u03bc\u03b5 \u03c4\u03c9\u03c1\u03b1 \u03b9\u03c3\u03bf\u03b4\u03c5\u03bd\u03b1\u03bc\u03b1 \u03bf\u03c4\u03b9: $\frac{x}{x-1} = \frac{2}{x} + \frac{2}{x^2-x} \Leftrightarrow \frac{x}{x-1} = \frac{2}{x} + \frac{2}{x(x-1)} \Leftrightarrow$

$$\frac{x}{x-1} - \frac{2}{x} - \frac{2}{x(x-1)} = 0 \Leftrightarrow \frac{x^2}{x(x-1)} - \frac{2(x-1)}{x(x-1)} - \frac{2}{x(x-1)} = 0 \Leftrightarrow$$

$$\frac{x^2 - 2(x-1) - 2}{x(x-1)} = 0 \Leftrightarrow \frac{x^2 - 2x}{x(x-1)} = 0 \Leftrightarrow x^2 - 2x = 0 \Leftrightarrow x(x-2) = 0 \Leftrightarrow x = 0 \text{ \u03b7 } x = 2.$$

\u0391\u03c0\u03b1\u03c1\u03c4\u03b7\u03c1\u03bf\u03c5\u03bc\u03b5 \u03bf\u03c4\u03b9 \u03b7 \u03bb\u03c5\u03c3\u03b7 $x = 0$ \u03b1\u03c0\u03bf\u03c1\u03c1\u03b9\u03c0\u03c4\u03b5\u03c4\u03b1\u03b9 \u03b4\u03b9\u03c9\u03c4\u03b9 \u03b4\u03b5\u03bd \u03b1\u03bd\u03b7\u03ba\u03b5\u03b9 \u03c4\u03bf \u03c3\u03c5\u03bd\u03bf\u03bb\u03bf \u03bf\u03c1\u03b9\u03c3\u03bc\u03bf\u03c5 D \u03c4\u03b7\u03c3 \u03b5\u03be\u03b9\u03c3\u03c9\u03c3\u03b7\u03c3. \u0391\u03c1\u03b1 \u03c4\u03b5\u03bb\u03b9\u03ba\u03ac \u03b7 \u03bc\u03bf\u03bd\u03b1\u03b4\u03b9\u03ba\u03b7 \u03bb\u03c5\u03c3\u03b7 \u03c4\u03b7\u03c3 \u03b5\u03be\u03b9\u03c3\u03c9\u03c3\u03b7\u03c3 \u03b5\u03b9\u03bd\u03b1 \u03b7 $x = 2$.

Άσκηση 3 (Επίλυση εξίσωσης με απόλυτη τιμή. Περίπτωση 1)

Να λυθεί η εξίσωση $|-2x+3|=1$

Λύση

Θα έχουμε ισοδύναμα ότι: $|-2x+3|=1 \Leftrightarrow -2x+3=1$ ή $-2x+3=-1 \Leftrightarrow -2x=-2$ ή $-2x=-4 \Leftrightarrow x=1$ ή $x=2$

Άσκηση 4 (Επίλυση εξίσωσης με απόλυτη τιμή. Περίπτωση 2)

Να λυθεί η εξίσωση $|4x-1|=|x-2|$

Λύση

Είναι: $|4x-1|=|x-2| \Leftrightarrow 4x-1=x-2$ ή $4x-1=-(x-2) \Leftrightarrow 4x-x=1-2$ ή $4x-1=-x+2 \Leftrightarrow 3x=-1$ ή $4x+x=1+2 \Leftrightarrow 5x=3 \Leftrightarrow x=-\frac{1}{3}$ ή $x=\frac{3}{5}$

Άσκηση 5 (Επίλυση εξίσωσης με απόλυτη τιμή. Περίπτωση 3)

Να λυθεί η εξίσωση $|4x-1|=-x+2$

Λύση

Για να έχει η εξίσωση λύση θα πρέπει: $-x+2 \geq 0 \Leftrightarrow x \leq 2$. Άρα $D = (-\infty, 2]$.

Είναι τώρα: $|4x-1|=-x+2 \Leftrightarrow 4x-1=-x+2$ ή $4x-1=-(-x+2) \Leftrightarrow$

$$5x = 3 \text{ ή } 4x - 1 = x - 2 \Leftrightarrow 5x = 3 \text{ ή } 3x = -1 \Leftrightarrow x = \frac{3}{5} \text{ ή } x = -\frac{1}{3} \text{ δεκτές και}$$

οι δυο λύσεις.

Άσκηση 6 (Επίλυση εξίσωσης με απόλυτη τιμή. Περίπτωση 4)

Να λυθεί η εξίσωση $|x + 2| = 2|x - 1| + 1$

Λύση

Έχουμε ότι:

- $x + 2 = 0 \Leftrightarrow x = -2$
- $x - 1 = 0 \Leftrightarrow x = 1$

Κατασκευάζουμε τον πίνακα προσήμου:

x	$-\infty$	-2	1	$+\infty$
x+2	-	+	+	
x-1	-	-	+	

Παρατηρούμε ότι για $x < -2$ είναι $x + 2 < 0$ και $x < -2 \Leftrightarrow x - 1 < -3$. Άρα και οι δυο παραστάσεις στο διάστημα αυτό είναι αρνητικές. Για $-2 \leq x < 1$ είναι: $-2 \leq x \Leftrightarrow x + 2 \geq 0$ και $x < 1 \Leftrightarrow x - 1 < 0$. Τέλος για $x \geq 1$ είναι $x \geq 1 \Leftrightarrow x + 2 \geq 3$ και $x \geq 1 \Leftrightarrow x - 1 \geq 0$.

- Στο διάστημα $(-\infty, -2]$ με βάση τον πίνακα θα έχουμε ότι $|x+2| = -x - 2$ και $|x-1| = -x + 1$. Όποτε η εξίσωση θα γίνει: $|x + 2| = 2|x - 1| + 1 \Leftrightarrow -x - 2 = 2(-x + 1) + 1 \Leftrightarrow -x - 2 = -2x + 2 + 1 \Leftrightarrow x = 5$ αδύνατο διότι είμαστε για $x \leq -2$ άρα η λύση αυτή δεν γίνεται δεκτή.
- Στο διάστημα $(-2, 1]$ από τον πίνακα προσήμου θα έχουμε ότι: $|x+2| = x + 2$ και $|x-1| = -x + 1$ άρα η εξίσωση θα γίνει: $|x + 2| = 2|x - 1| + 1 \Leftrightarrow x + 2 = 2(-x + 1) + 1 \Leftrightarrow x + 2 = -2x + 2 + 1 \Leftrightarrow 3x = 1 \Leftrightarrow x = \frac{1}{3}$ **δεκτή λύση.**

- Στο διάστημα $[1, +\infty)$ με βάση τον πίνακα θα έχουμε ότι $|x+2| = x+2$ και $|x-1|=x-1$ οπότε η εξίσωση θα γίνει: $|x+2| = 2|x-1| + 1 \Leftrightarrow x+2 = 2(x-1) + 1 \Leftrightarrow x+2 = 2x-2+1 \Leftrightarrow x=3$ δεκτή λύση.

